

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Nota IV. De Usura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

disciplinæ genus, fraudis errorisque vitium aliquando irrepere? at, quod Theologiam Moralem, artem cavillandi cum Deo, generatim esse dixerit, adduci non possum ut credam. Sed demus, dixisse, quod tamen non damus: in hoc non laudo. Deus videt, inquis, merum ludibrium esse, fraudis involucrum, fallaciam, dolum, & apertissimam divinæ Majestatis irrisionem. Deus reverà videt id, quod est: si ergo, ut supponitur, bona Mercatoris fides intercedat, illam haud dnbiè Deus videt. Retorqueo argumentum Wendrocki: est Deus, qui à vobis rationem exiget obstinatæ pervicaciæ in propugnandis erroribus, in adornandis calumniis, in spargendis libellis famosis; dissipabit vestra consilia, disjiciet machinas, confundet artes, fraudes & dolos aperiet, factionem destruet, & juratam contra religiosum Ordinem, & Ecclesiam Romanam, conspiracyonem evertet.

N O T A I V.

De Usura.

Hic Apologistam Casuistarum acerrimè perstringis, quasi ipse usuram, & pecuniæ collationem cum tœnore, ejusque repetendæ potestate, licitam esse doceat; ita ut vix scias, ubinam usura possit consistere. Idem Principum & Conciliorum leges, inquis, contrà usuram latis ludificatur, docetque adversùs Judæos constitutas fuisse, & Legis fine cessante cessare legis obligationem. Hic autem Magistratus & Episcopos appellas, ut Jesuitarum audaciam coercerent. Quot verba, tot mendacia. Omnem usuram hic auctor improbat. Et spectato dumtaxat jure divino, nec non seclusa Lege positiva, ut expressè mo-

net)

net, duos modos percipiendi justum lucrum proponit: pactum scilicet Trium Contractuum, ut vocant, & censum utrimque redimilem ad certum tempus. Primum modum plusquam centum auctores, licitum esse dicunt; alterum supra sexaginta. Non desunt rationes potentissimæ quæ utrumque suadeant. An propterea usuram & injustum fœnus approbat? Nec deest propterea multiplex usuræ locus & modus: si res postularet, triginta saltem percipiendi lucrum ex pecunia facile adducerem, quos ab usuræ labe nullus Jesuita liberat. Quod dicis, de Conciliorum & Principum Legibus inane est: vel unam proferre debueras. Nemo in hac accusatione tibi fidem habeat; nempe tibi ac tui similibus nulla fides pietasque. Non dixit absolutè Apologista vim legis cessare, cessante illius fine; sed quibusdam conditionibus appositis: atque hoc à multis gravissimis Theologis, & Canonistis doceri; citatque in hanc rem Soto, Carbo, Azor, Navarrum, Sayrum, Toletum, Suarez, Molina.

Falsum est etiam, dixisse Apologista, Conciliorum Leges in anormes Judæorum usuras constitutas fuisse: sed in Christianos, qui Judæorum exemplo, rei usurariæ vacabant, quiq̃ue varias artes excogitaverant, ut sub iis usuræ vitium lateret. Hic fidem tuam Willelme, ut in cæteris hominibus, Catholicam vellem: Jansenianam ubique invenio. Mox illum inscitæ & temeritatis arguis, quod asserere non sit veritus, ante Alexandrum III. simplices usuras nulla Legge, Ecclesiasticâ scilicet, vetitas fuisse; quod ut falsum esse ostendas, multa Concilia subjicis obiter, quorum Canones usuram vetant: * Verùm, inquis, istos Canones ignorasse, Apologista nihil nocuit; habet enim ad omnia exceptionem, nimirum non mutari Canonibus naturam rerum, Lepidè, acutè dixit.

* Pag. 201.

xisse tibi vidêris. Sed aperta calumnia est. Ubinam dixit, simplices usuras nulla lege fuisse vetitas? Hic sanè impostor es, si usquam aliàs. Dixerat enim Apologista, ante Alexandrum III. prohibitos non fuisse modos illos percipiendi lucrum, qui alioquin liciti poterant interdum usuris locum, vel occasionem præbere. Ii vero Canones, quos ex Antonii Augustini lib. 35. refers, simplices dumtaxat usuras vetant, ex eodem auctore tit. 6. Ad pœnam libri. Parisiense tantummodò aliquid innuit, de non accipiendis fructibus agrorum nisi computentur in partem sortis; sed eo Concilio nulla præcepta Ecclesiastica inducuntur, ut legenti constabit. Prætereà ibi dumtaxat damnatur acceptio fructuum injusta, contra jus naturæ, ob pecuniam pauperibus gravi necessitate pressis commodatam; præterquàm quòd fructus percepti, modicæ pecuniæ commodatæ valorem excedebant. Quis autem neget, in tali necessitate, pecuniam gratis commodandam esse? Abi ergo Willelme cum tua Canonum farragine, qui ad rem non faciunt, & quos ad meram ostentationem accumulās, ut simpliciores in fraudem inducās: quod huc usque vobis solemne fuit. Sacros Canones, SS. Patres, templum Domini, templum Domini, ubique passim crepatis, sive id res postulet, sive non postulet. Hypocritæ, Constitutiones Apostolicas, & Concilium Tridentinum impune rejicitis, & libris in lucem editis oppugnatis: Jesuitis verò, quamvis eo sint animo erga S. Sedem & Sacra Concilia, quem nonnulli politici immoderatum, & affectatum perperam judicant, Sacrorum Canonum contemptum, & ignorantiam exprobratis. Hic sanè tritum carmen locum habet, *Clodium accusat Mæchos, Catilina Cætegos*. Hæc porrò Apologistam, virum in jure Canonico versatissimum ignorasse,

rasse, nemo dicat, nisi maledicus; nemo credat, nisi ignarus.

In nonam Epistolam.

N O T A I.

De cultu Deiparæ.

Montaltius in hac Epistola, * ut legenti constabit, singulares aliquot, quæ ad Deiparæ cultum & honorem pertinent, quas P. Barrius singulari libro ediderat, pias & familiares exercitationes (vulgò praxes vocant:) impius irriferat & exploferat: utriq̃ue Apologistæ meritas hujus delicti pœnas dederat. Illum defendendum suscepisti Willelme, ut ejusdem criminis reus evaderes. Montaltius, inquis, pietatem adversùs B. Virginem magnum adipiscendæ salutis subsidium esse fatetur, modò ex fidei & charitatis radice nascatur, sed præter hanc, conversionem ad Deum desiderat. Hæc insignis Montaltii, ac tua, qui eam approbas, fraus esse videtur, quod hæc ambigua subnectat, postquam pia illa officia impiè & scurriliter exhibilavit. Quis unquam contrarium docuit? quis nescit, neminem noxæ lethalis reum cœlestem gloriam consequi posse. Sed Barrius, Binetus, aliiq̃ue Scriptores docent, piis illis officiis Deiparam moveri, ut sibi addictis ea gratiæ subsidia obtineat, quæ ad mutationem vitæ, & pœnitentiam peccatorum brevius & facilius conducunt. Dixi esse ambigua, quæ Montaltius subnectit, quòd scilicet ea tantum officia adversùs Deiparam approbet, quæ à charitatis radice nascuntur. Igitur peccator, qui cha-

* Pag. 217.